

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår ref.: 2008/5283 - 48604/2008

Deres ref.: 200806371

Dato: 5.12.2008

Høringsuttalelse fra Østfold fylkeskommune - forslag til endringer i opplærings- og privatskoleloven

Vi viser til høring datert 4.11.2008 med forslag til endringer i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringsloven) og forslag til endringer i lov 4. juli 2003 nr 84 om private skoler med rett til statstilskot (privatskolelova).

Høringsuttalelsen behandler forslagene til endringer innenfor alle områdene:

1. plikt til forsterket opplæring i norsk/samisk og matematikk på 1.-4. årstrinn
2. bestemmelsene om organisering av elevene i grupper - om sosial tilhørighet
3. plikt til å utarbeide årlig rapport om tilstanden innenfor grunnopplæringen
4. minoritetsspråklige elevers rett til utvidet opplæring i videregående opplæring
5. plikt til foreldresamarbeid i grunnskole- og videregående opplæring
6. rett og plikt til fysisk aktivitet i grunnskoleopplæringen,
7. bestemmelsene om private skoler for funksjonshemmede
8. skolepenger for særskilt tilrettelagt videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett

Østfold fylkeskommune behandler høringen i opplæringsavdelingen, med innspill fra relevante instanser.

Med hilsen

Egil F. Olsen
fylkesdirektør

Einar Wium
fylkesopplæringssjef

Opplæringsavdelingen, Seksjon for pedagogikk og utviklingsarbeid

Postadresse: Postboks 220, 1702 Sarpsborg

Kontoradresse:

Telefon: 69 11 70 00, Telefaks: 69 11 70 70

E-post: sentralpost@ostfold-f.kommune.no

Internett: <http://www.ostfold-f.kommune.no/>

Org.nr.: 974 544 407

HØRINGSUTTALELSE FRA ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE

Forslag om å lovfeste plikt til forsterket opplæring i norsk/samisk og matematikk på 1. – 4. årstrinn

Forslag om å endre bestemmelsene om organisering av elevene i grupper – kravet til elevenes sosiale tilhørighet

Østfold fylkeskommune støtter departementets forslag til ny lovtekst i § 8-2 Organisering av elevene i grupper.

Kommentar:

Det er en viktig presisering at klassen eller basisgruppen både er elevenes læringsarena og sosiale arena. Elevens tilhørighet kommer tydeligere fram, og det blir en riktigere progresjon i selve lovteksten når muligheten for deling ved behov kommer etter beskrivelsen av basisgruppen.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Vi har vurdert endringsforslaget i forhold til konsekvenser for økonomi og administrasjon, og kan ikke se at forslaget til ny lovtekst i § 8-2 får økonomiske eller administrative konsekvenser i form av økte kostnader eller merarbeid.

Vi kan heller ikke se at endringsforslaget får konsekvenser for skolebygningene.

Forslag om å lovfeste plikt til å utarbeide årlig rapport om tilstanden innenfor grunnopplæringen.

Østfold fylkeskommune støtter departementets forslag til ny lovtekst i § 13-10 vedrørende plikt til å utarbeide årlig rapport om tilstanden innenfor grunnopplæringen

Kommentar:

Det bør utarbeides en veileder som beskriver ulike indikatorer som kan brukes for å vurdere grad av måloppnåelse innenfor læringsresultat, frafall og læringsmiljø.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Vi har vurdert endringsforslaget i forhold til konsekvenser for økonomi og administrasjon, og kan ikke se at forslaget til ny lovtekst i § 13-10 får vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser.

Forslag om å presisere minoritetsspråklige elevers rett til utvidet opplæring i videregående opplæring med inntil to år

Østfold fylkeskommune støtter departementets forslag om å presisere minoritetsspråklige elevers rett til inntil to år ekstra videregående opplæring i § 3-1 femte ledd, men ikke at det skal kreves sakkyndig vurdering som grunnlag for vedtaket.

Kommentar

Departementet sier i sin vurdering at "Som i dag skal det foreligge en sakkyndig vurdering av elevens behov for ekstra tid til den videregående opplæringen. Vurderingen skal gjøres av PP-tjensten og skal foreligge før fylkeskommunen fatter vedtaket."

Ved vurdering av rett til særskilt språkopplæring etter § 3-12 kreves det ikke sakkyndig vurdering. Vedtaket fattes på grunnlag av behov for og kartlegging av elevens språkferdigheter. Sakkyndig vurdering kreves som grunnlag for vedtak om spesialundervisning og andre vedtak om tiltak som er relatert til spesielle disipliner innenfor spesialundervisningen som tegnspråk-undervisning, mobilitet mm. Særskilt språkopplæring kan ikke betegnes som et spesialpedagogisk tiltak, og vi antar at det er en av grunnene til at det ble innført en egen hjemmel fra 1.8.2008.

Når det ikke kreves sakkyndig vurdering før det fattes vedtak om rett til særskilt språkopplæring etter § 3-12 virker det inkonsekvent å kreve sakkyndig vurdering etter § 5-6 for å fatte vedtak om inntil to år ekstra videregående opplæring.

På samme måte som når skolen vurderer elevens behov for særskilt språkopplæring kan skolen vurdere behovet for utvidet rett til videregående opplæring.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementets vurdering er at retten til to år ekstra etter § 3-1 femte ledd og rett til særskilt språkopplæring etter § 3-12 er en presisering av en plikt fylkeskommunen har i dag, og således ikke medfører økte kostnader og merarbeid.

Denne vurderingen er bare delvis riktig fordi svært få, om noen, enkeltvedtak om spesialundervisning er fattet fordi eleven har behov for særskilt språkopplæring. Særskilt språkopplæring har ikke vært definert pedagogisk faglig som spesialundervisning.

Det er riktig at formuleringen i § 5-1 om at elever som ikke får, eller ikke kan få tilfredsstillende utbytte av ordinær undervisning har rett til spesialundervisning, kan tolkes til å omfatte minoritetsspråklige elever med behov for særskilt språkopplæring. Praksis i fylkene viser imidlertid at særskilt språkopplæring finansieres av statlige øremerkede midler og fylkeskommunalt finansierte innføringsklasser.

En undersøkelse gjennomført i 2007, av Østfold fylkeskommune på oppdrag fra Forum for fylkesutdanningsssjefer (FFU), viser at kun ett av fylkene (17 fylker svarte på undersøkelsen), bruker spesialpedagogiske midler til ekstra språkopplæring. Særskilt språkopplæring ble finansiert med like deler statlig øremerkede midler og midler fra skolenes ordinære budsjett.

Det innebar at særskilt språkopplæring ikke ble definert som spesialundervisning, derfor fikk disse elevene ikke enkeltvedtak om spesialundervisning og heller ikke utvidet rett til videregående opplæring.

Det betyr at en ny gruppe, 467 registrerte elever i Østfold i 2007, kommer inn under rett til inntil to år ekstra. Dette vil medføre økte kostnader i form av 1-2 år ekstra i videregående opplæring for en relativt stor og voksende gruppe elever. Det vil også medføre merarbeid i forbindelse med saksbehandling for inntakskontoret, og for PPT dersom det skal kreves sakkyndig vurdering som grunnlag for vedtaket.

Forslag om å presisere plikten til foreldresamarbeid i grunnsopplæringen

Østfold fylkeskommune støtter departementets forslag til ny § 13-3d.

Kommentar:

Ny § 13-3d er en viktig presisering for å sikre et bedre foreldresamarbeid også i videregående skole. Foreldresamarbeid kan være med på å forebygge frafall, bedre læringsutbyttet og læringsmiljøet og bidra i arbeidet mot mobbing. For å presisere lovendringen ytterligere er det et ønske fra Østfold fylkeskommune om at lovendringen følges opp av nærmere forskrifter på området.

Økonomiske og administrative konsekvenser.

Lovforslaget er en presisering av innholdet i plikten til foreldresamarbeid som allerede følger av opplæringsloven og tilhørende forskrift. Østfold fylkeskommune kan ikke se at forslaget i vesentlig grad vil føre til økte økonomiske eller administrative kostnader.

Forslag om å lovfeste rett og plikt til fysisk aktivitet i grunnskoleopplæringen

Østfold fylkeskommune støtter forslaget om endring i Opplæringslovens § 2-3 tredje ledd og Privatskoleloven § 2-3 andre ledd.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

For Østfold fylkeskommune vil konsekvensene bli små, da den fylkeskommunale grunnskolen er den eneste skolen som blir berørt. Mange av elevene her er integrert i vanlig skole det meste av tiden, men en marginal gruppe vil måtte ha opplæringen på den fylkeskommunale grunnskolen eller i institusjon. For elevene dette gjelder, vil forslaget medføre merkostnader. Bevilgningen eller eventuell refusjonsordning for denne gruppen må klargjøres.

Forslag om å endre bestemmelsene om private skoler for funksjonshemmede

- Departementet foreslår innføring av hjemmel til etter søknad å gi dispensasjon til å kreve inn skolepenger.

Østfold fylkeskommune vil påpeke at i mangel av å kjenne til alle sidene i denne saken, og i mangel av konkrete eksempler på hvilke "helt spesielle tilfeller" departementet her har i tanke, er vurderingsgrunnlaget vårt tynt. Gruppen som søker seg til denne type skoler er i utgangspunktet en svært ressurs svak gruppe med store sammensatte problemer og bør ikke tilføres ekstra belastninger ved å skulle oppleve usikkerhet rundt å måtte betale eventuelle skolepenger.

Dersom det åpnes for en slik endring i Privatskoleloven § 6-2, forutsetter Østfold fylkeskommune at det ikke vil føre til merbelastning for elevene.

- Innføring av hjemmel til å gi forskrift om tilskuddsordning for de særskilte skolene for funksjonshemmede. Hjemmelen til å godkjenne nye skoler for funksjonshemmede bortfaller.

Østfold fylkeskommune støtter forslaget om å innføre kriterier for å skille mellom de to særskilte tilskuddssatsene for ressurskrevende elever.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på hvordan slike kriterier mest hensiktsmessig kan utformes. Østfold fylkeskommune vil påpeke at i utarbeidelsen av slike kriterier bør en primært vurdere de læringshemmende forholdene ved eleven og ikke ta utgangspunkt i diagnose. Det bør også vurderes hvorvidt det skal kreves en sakkyndig vurdering av elevene.

Østfold fylkeskommune støtter forslaget om at hjemmelen til å godkjenne nye skoler for funksjonshemmede bortfaller, fordi privatskoler for funksjonshemmede ikke er i tråd med sentrale målsettinger om en god integrert skole for alle.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Østfold fylkeskommune avventer videre oppfølging fra departementet i arbeidet med å innføre kriterier for å skille mellom de to særlige tilskuddssatsene for ressurskrevende elever, før vi kan gi en uttalelse.

Forslag om å endre bestemmelsene om skolepenger for særskilt tilrettelagt videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett

Østfold fylkeskommune støtter at innføring av nytt femte ledd i §6-2 som innebærer at godkjente privatskoler som i dag faller inn under Privatskoleloven §2-2 andre ledd bokstav d) som skoler med særskilt tilrettelagt videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett, får en særlig adgang til å kreve idrettsskolepenger.